

Suvestinė redakcija nuo 2023-04-13

Įsakymas paskelbtas: TAR 2014-12-05, i. k. 2014-19064

TAR pastaba. 2023 m. balandžio 12 d. įsakymo Nr. 3D-248 1.4 papunktis taikomas projektams, kuriems įgyvendinti paraiškos bus priimamos nuo 2023 m.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-248](#), 2023-04-12, paskelbta TAR 2023-04-12, i. k. 2023-07017

Dėl žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymo Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo



**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

ĮSAKYMAS

**DĖL SANKCIJŲ UŽ TEISĖS AKTŲ NUOSTATŲ PAŽEIDIMUS ĮGYVENDINANT
LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONES
TAKYMO METODIKOS PATVIRTINIMO**

2014 m. gruodžio 4 d. Nr. 3D-929

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 8 punktu ir 9.5 papunkčiu ir atsižvelgdama į Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“, nuostatas,

t v i r t i n u Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodiką (pridedama).

Žemės ūkio ministrė

Virginija Baltraitienė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-929
(žemės ūkio ministro 2020 m. vasario 25 d.
įsakymo Nr. 3D-126 redakcija)

**SANKCIJŲ UŽ TEISĖS AKTŲ NUOSTATŲ PAŽEIDIMUS ĮGYVENDINANT
LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONES
TAIKYMO METODIKA**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones taikymo metodika (toliau – Metodika) nustato Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės), nurodytų sankcijų už padarytus teisės aktų nuostatų pažeidimus (1 priedas), perkančiųjų organizacijų, vykdančių pirkimus pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą, jo pagrindu priimtus poįstatyminius teisės aktus ir (arba) supaprastintų pirkimų taisyklės (2 priedas) ir neperkančiųjų organizacijų, vykdančių pirkimus pagal Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-924 „Dėl Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklių patvirtinimo“, bei Paramos gavėjo, pretenduojančio gauti paramą iš Lietuvos valstybės biudžeto lėšų pagal Kaimo bendruomenių vykdomų projektų prekių, paslaugų ir darbų pirkimų organizavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2011 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 3D-868 „Dėl Kaimo bendruomenių vykdomų projektų prekių, paslaugų ir darbų pirkimų organizavimo taisyklių patvirtinimo“ (3 priedas), pirkimų vykdymo tvarkos pažeidimus (toliau – pažeidimas) pareiškėjams, paramos gavėjams ir partneriams taikymo taisyklės. Metodika turi vadovautis Žemės ūkio ministerijos valstybės tarnautojai ir Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) valstybės tarnautojai bei darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, priimdami sprendimus dėl sankcijų taikymo.

2. Sankcijų apskaičiavimo ir taikymo tvarka už nenurodytus šioje Metodikoje pažeidimus nustatoma Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonių įgyvendinimo taisyklėse (toliau – Įgyvendinimo taisyklės). Jei Įgyvendinimo taisyklės už tokį patį pažeidimą kitaip reglamentuoja sankcijų taikymo klausimus, nei nustatyta Metodikoje, taikomos Įgyvendinimo taisyklės. Pažeidimų tyrimo, nustatymo, sprendimų dėl sankcijų priėmimo tvarka nustatyta Teisės aktų nuostatų pažeidimų, susijusių su Europos žemės ūkio garantijų fondo, Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir Europos žuvininkystės fondo priemonių įgyvendinimu, administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. vasario 5 d. įsakymu Nr. 3D-80 „Dėl Teisės aktų nuostatų pažeidimų, susijusių su Europos žemės ūkio garantijų fondo, Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir Europos žuvininkystės fondo priemonių įgyvendinimu, administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Pažeidimų administravimo taisyklės).

3. Metodikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos

fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2022/2039, 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamente (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos, 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. gruodžio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) 2022/2434, 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotajame reglamente (ES) Nr. 640/2014, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatos dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos ir dėl išmokų neskystimo arba atšaukimo sąlygų bei administracinių nuobaudų, taikomų tiesioginėms išmokoms, paramai kaimo plėtrai ir kompleksinei paramai, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2021 m. birželio 23 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2021/1418, Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme, Administravimo taisyklėse, Įgyvendinimo taisyklėse, Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-924 „Dėl Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklių patvirtinimo“, Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos ir Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. 3D-440 „Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos ir Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių patvirtinimo“, Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“, Dirbtinai sukurtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. 3D-889 „Dėl Dirbtinai sukurtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikos patvirtinimo“, Pažeidimų administravimo taisyklėse.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-248](#), 2023-04-12, paskelbta TAR 2023-04-12, i. k. 2023-07017

II SKYRIUS

PAGRINDINIAI PRINCIPAI, TAIKANT SANKCIJAS

4. Pareiškėjui, paramos gavėjui ir partneriui už padarytus pažeidimus gali būti taikomos tokios sankcijos: paramos dydžio sumažinimas, paramos neskystimas, reikalavimas grąžinti visą ar dalį sumokėtos paramos, kitos poveikio priemonės. Tuo atveju, kai taikoma 100 proc. paramos sumažinimo ir (arba) paramos sumos susigražinimo sankcija, paramos sutartis nutraukiama. Už pažeidimus, nurodytus Reglamento (ES) Nr. 640/2014 35 straipsnio 5 ir 6 dalyse, neskiriama parama pagal tą priemonę arba už atitinkamo tipo veiksmus išstisus

kalendorinius metus, kuriais nustatyta, kad nesilaikoma reikalavimų, ir kitus kalendorinius metus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-248](#), 2023-04-12, paskelbta TAR 2023-04-12, i. k. 2023-07017

5. Sankcijų dydžiai yra nustatyti Metodikos prieduose. Tais atvejais, kai Metodikos prieduose yra nustatytos sankcijos ribos nuo mažiausios iki didžiausios, sankcija skiriama atsižvelgiant į pažeidimo reikšmingumą, mastą, trukmę ir pasikartojimą. Pažeidimo reikšmingumas visų pirma priklauso nuo jo pasekmių svarbos, atsižvelgiant į nepaisytų įsipareigojimų ar pareigų tikslus. Pažeidimo mastas pirmiausia priklauso nuo jo poveikio visam projektui, o pažeidimo trukmė – nuo laiko, kurį trunka jo poveikis, arba nuo galimybės šį poveikį panaikinti pagrįstomis priemonėmis. Pažeidimo pasikartojimas nustatomas pagal tai, ar per visą 2014–2020 m. programinį laikotarpį buvo nustatyta panašių to paties pareiškėjo, paramos gavėjo ar partnerio pažeidimų, įgyvendinant tą patį projektą ar tokią pat priemonę, arba per pastaruosius ketverius metus buvo nustatyta panašių to paties pareiškėjo, paramos gavėjo ar partnerio pažeidimų, įgyvendinant panašią 2007–2013 m. programinio laikotarpio priemonę. Prieš nustatant pasikartojantį pažeidimą pareiškėjas, paramos gavėjas ar partneris turi būti informuotas apie prieš tai padarytą pažeidimą.

6. Jeigu nustatomas daugiau nei vienas Metodikos 1 priede nurodytas pažeidimas, sankcijos turi būti sumuojamos, sudedant už kiekvieną pažeidimą apskaičiuotas sankcijas. Sankcija negali būti didesnė už skirtą paramos sumą. Kai nustatoma, kad vienas pareiškėjo, paramos gavėjo ar partnerio padarytas pažeidimas turėjo tiesioginės įtakos kito pažeidimo padarymui, tų pažeidimų sankcijos nesumuojamos, o taikoma sankcija tik už tą pažeidimą, už kurį sankcija yra didžiausia. Jeigu nustatomas daugiau nei vienas Metodikos 2 ir 3 prieduose pirminių vykdymo tvarkos pažeidimas, taikoma didžiausia iš galimų taikyti sankcija ir sankcijos dydis skaičiuojamas nuo paramos sumos konkrečiai investicijai.

7. Jei tas pats rodiklis yra ekonominį gyvybingumą apibūdinantis rodiklis ir (arba) projekto priežiūros rodiklis, ir (arba) projektų atrankos kriterijus, taikoma ta rodiklio ar kriterijaus nesilaikymo, nepasiekimo arba neišlaikymo sankcija, kuri yra didžiausia.

8. Už pirmą kartą nustatytą pakartotinį pažeidimą pagal Metodikos 1 priedą nustatyta sankcija didinama 10 proc., už antrą kartą nustatytą pakartotinį pažeidimą pagal Metodikos 1 priedą nustatyta sankcija didinama 20 proc., o už trečią – 30 proc. ir t. t. Pažeidimo pakartotinumą nustatomas pagal Metodikos 5 punkto nuostatas. Šis punktas netaikomas Metodikos 1 priedo 3 punkto 5 grafos 2.2 papunktyje nurodytu atveju.

9. Tais atvejais, kai pažeidimas yra padarytas dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) arba išimtinių aplinkybių, sankcijos netaikomos. Tačiau išnykus nenugalimos jėgos arba išimtinėms aplinkybėms, pareiškėjai, paramos gavėjai ir partneriai privalo laikytis prisiimtų įsipareigojimų ir (arba) teisės aktuose nustatytų reikalavimų. Pareiškėjas, paramos gavėjas ar partneris privalo raštu, išskyrus atvejus, kai yra paskelbta nepaprastoji padėtis, ekstremalioji situacija ar karantinas, informuoti Agentūrą apie nenugalimos jėgos (*force majeure*) arba išimtinių aplinkybių atsiradimą ir išnykimą per 15 darbo dienų nuo tada, kai apie jas sužinojo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-270](#), 2020-04-07, paskelbta TAR 2020-04-07, i. k. 2020-07228

10. Išimtinėmis aplinkybėmis laikomos toliau išvardytos aplinkybės, jei pareiškėjas, paramos gavėjas ar partneris įrodo, jog dėl jų buvimo negalėjo laikytis prisiimtų įsipareigojimų ir (arba) teisės aktuose nustatytų reikalavimų:

10.1. pareiškėjo, paramos gavėjo ar partnerio nedarbingumas;

10.2. privalomoji karo tarnyba, kai paramos gavėjas yra fizinis asmuo arba kai fizinis asmuo yra vienintelis paramos gavėjo juridinio asmens akcininkas (ar jam prilygintas asmuo) ir vadovas;

10.3. gaisras (tuo atveju, kai pareiškėjas, paramos gavėjas ar partneris tinkamai laikosi gaisrinės saugos reikalavimų), meteorologiniai reiškiniai, turėję didelį poveikį įsipareigojimų vykdymui;

10.4. epizootinės ligos, augalų ligos;

10.5. kompetentingų institucijų funkcijų netinkamas vykdymas, t. y. teisės aktuose nustatytų funkcijų nevykdymas laiku ar kito pobūdžio netinkama veika;

10.6. embargas;

10.7. pareiškėjui, paramos gavėjui ar partneriui nagrinėjamu paramos laikotarpiu yra pritaikyta sankcija pagal su plotais susijusią Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonę ir (arba) sankcija už su tiesioginėmis išmokomis susijusių įsipareigojimų nevykdymą ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymą;

10.8. tiekėjų ir (arba) rangovų bankrotas, tiekėjų ir (arba) rangovų sutartinių įsipareigojimų nevykdymas, kai pateikiami įrodymai, kad pasirenkant tiekėjus ir (arba) rangovus jie buvo patikimi kontrahentai;

10.9. nuosavybės perėmimas visuomenės poreikiams;

10.10. nepaprastoji padėtis;

10.11. ekstremalios situacijos paskelbimas;

10.12. paskelbtas karantinas;

10.13. kitos aplinkybės (nepriklausiusios nuo pareiškėjo, paramos gavėjo ar partnerio valios), turėjusios didelį poveikį įsipareigojimų vykdymui (apie šiame papunktyje nurodytų aplinkybių taikymą Agentūra iki kiekvieno mėnesio 10 d. teikia informaciją Žemės ūkio ministerijai).

10.3 ir 10.13 papunkčiuose minimas didelis poveikis įsipareigojimų vykdymui suprantamas kaip poveikis, dėl kurio tinkamas įsipareigojimų vykdymas tapo neįmanomas. Ar išimtinės aplinkybės turėjo didelį poveikį įsipareigojimų vykdymui vertina Agentūra, vertindama dokumentus, nurodytus 11 punkte.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-393](#), 2020-05-22, paskelbta TAR 2020-05-22, i. k. 2020-10969

11. Išimtinių aplinkybių buvimas turi būti pagrindžiamas medicininėmis pažymomis, finansiniais dokumentais, veterinarinėmis pažymomis, kitomis kompetentingų institucijų išduotomis pažymomis ar kitais lygiaverčiais dokumentais. Jei už padarytą pažeidimą gali būti skiriama didesnė kaip 10 tūkstančių Eur sankcija ir paramos gavėjas ES ir (arba) Lietuvos teisės aktų nuostatų nesilaikymą grindžia išimtinėmis aplinkybėmis, Agentūra, priimdama sprendimą netaikyti sankcijų, turi gauti rašytinį Žemės ūkio ministerijos pritarimą, t. y. Agentūra per 10 darbo dienų nuo pažeidimo nustatymo Žemės ūkio ministerijai turi pateikti visą su pažeidimu susijusią medžiagą ir Agentūros siūlomą sprendimą dėl sankcijų netaikymo, pagrįstą objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis. Žemės ūkio ministerija, įvertinusi Agentūros pateiktą informaciją, priima argumentuotą sprendimą (sprendimas Agentūrai pateikiamas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo jo priėmimo):

11.1. pritarti Agentūros sprendimui dėl sankcijų netaikymo;

11.2. nepritarti Agentūros sprendimui dėl sankcijų netaikymo;

11.3. kitą sprendimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-248](#), 2023-04-12, paskelbta TAR 2023-04-12, i. k. 2023-07017

12. Pastebėjus, kad gali būti padarytas Metodikos 1 priede nurodytas pažeidimas, kuris laikomas mažareikšmiu ir kurį galima ištaisyti nedelsiant, sankcijos netaikomos, o pareiškėjui, paramos gavėjui ar partneriui pareiškama žodinė pastaba (žodinė pastaba nurodoma dokumentuose, nurodant pagrindą). Tais atvejais, kai mažareikšmio pažeidimo nedelsiant ištaisyti negalima, pareiškėjui, paramos gavėjui ar partneriui pateikiamas rašytinis nurodymas pašalinti mažareikšmį pažeidimą ir nustatomas protingas terminas pažeidimui pašalinti, kuris gali būti pratęstas vieną kartą. Jeigu pareiškėjas, paramos gavėjas ar partneris nepašalino

mažareikšmio pažeidimo, pakartotinai žodinė pastaba arba rašytinis nurodymas negali būti pateikiamas ir turi būti taikoma atitinkama sankcija.

13. Mažareikšmiu Metodikos 1 priede nurodytu pažeidimu laikomas pažeidimas, kuriuo nepadaryta finansinė žala ES bendrajam biudžetui ir (arba) Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, o padaryta žala konkrečia teisės norma saugomoms vertybėms yra labai nedidelė. Pažeidimai, kurie laikomi mažareikšmiais, administruojant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, bei jų kriterijai nustatomi Agentūros direktoriaus įsakymu, raštu gavus Žemės ūkio ministerijos pritarimą.

14. Jeigu nustatomas pažeidimas, nurodytas Metodikos 2 ir 3 prieduose, yra tik formalaus pobūdžio (neturi jokio faktinio ar galimo finansinio poveikio), sankcijos netaikomos.

15. Metodikos 2 ir 3 prieduose nurodytų sankcijų dydžiai gali būti mažinami (jeigu konkrečiame priedo punkte numatyta mažinimo galimybė) atsižvelgiant į:

15.1. pažeidimo sunkumą, mastą (pvz., ar turėjęs būti atmetas tiekėjas atitinka minimalius kvalifikacinius reikalavimus);

15.2. pobūdį ir pasekmes (pvz., ar nebūtų laimėjęs kitas dalyvavęs tiekėjas, ar racionaliai panaudotos lėšos, ar tinkamai būtų įgyvendintas projektas);

15.3. įtaką tiekėjų konkurencijai (pvz., ar pasiūlymą pateikė daugiau negu vienas tiekėjas);

15.4. skaidrumo, lygiateisiškumo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir nediskriminavimo principus (pvz., ar visi dalyvavę tiekėjai buvo informuoti vienodai, ar nebuvo įtakos tiekėjų sprendimui dalyvauti pirkimo procedūrose).

16. Sankcijas taikančių Agentūros darbuotojų teisės ir pareigos, sankcijų taikymo procedūros tvirtinamos Agentūros direktoriaus įsakymais.

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-141](#), 2018-03-08, paskelbta TAR 2018-03-09, i. k. 2018-03759

Nr. [3D-126](#), 2020-02-25, paskelbta TAR 2020-02-25, i. k. 2020-04017

Sankcijų už teisės aktų nuostatų
pažeidimus
įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros
2014–2020 metų programos priemones
taikymo metodikos
1 priedas

**SANKCIJŲ DYDŽIŲ, KAI NUSTATYTI PAŽEIDIMAI DĖL REIKALAVIMŲ IR
ĮSIPAREIGOJIMŲ NESILAIKYMO PAGAL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–
2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONES, SĄVADAS**

Nr.	Pažeidimas	Pažeidimo esmė/turinys	Taikoma sankcija ir jos dydis/ribos	Pastabos/išaiškinimai
1	2	3	4	5
1.	Ekonominį gyvybingumą apibūdinančių rodiklių reikšmių nesilaikymas	1. Paramos gavėjas, išskyrus 2 punkte nurodytose Lietuvos kaimo plėtros 2014– 2020 metų programos priemonių veiklų srityse dalyvaujančius paramos gavėjus, projekto kontrolės laikotarpiu neatitinka Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014– 2020 metų programos ir Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. 3D- 440 „Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos	1. Jei paramos gavėjas, išskyrus 2 punkte nurodytose Lietuvos kaimo plėtros 2014– 2020 metų programos priemonių veiklų srityse dalyvaujančius paramos gavėjus, projekto kontrolės laikotarpiu neatitinka Ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse nurodytų abiejų grynojo pelningumo ir skolos rodiklių reikšmių kartu tais pačiais finansiniais metais: 1.1. sankcija už tuos finansinius metus, kuriais pateiktas mokėjimo prašymas, netaikoma; 1.2. jei abu rodikliai nepasiekia pirmą kartą po 1.1	

	kaimo plėtros 2014–2020 metų programos Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklės) nurodytųjų abiejų grynojo pelningumo ir skolos rodiklių reikšmių kartu tais pačiais finansiniais metais. 2. Paramos gavėjas, pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos sritį „Parama smulkiesiems ūkiams“ įgyvendinęs verslo planą, neatitinka Ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse nurodytos grynojo pelno rodiklio reikšmės (skaičiuojama viena kartą įgyvendinus verslo planą), priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos sritį „Parama smulkiesiems ūkio subjektų bendradarbiavimui“ neatitinka Ekonominio	papunktyje nurodytų metų, sankcija netaikoma; jei abu rodikliai nepasiekti antrą kartą, taikoma 10 proc. paramos susigrąžinimo sankcija nuo paramos sumos; jei abu rodikliai nepasiekti trečią kartą, taikoma 20 proc. sankcija nuo paramos sumos; jei abu rodikliai nepasiekti ketvirtą kartą, taikoma 70 proc. sankcija nuo paramos sumos. 2. Jei paramos gavėjas pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos sritį „Parama smulkiesiems ūkiams“ įgyvendinęs verslo planą, neatitinka Ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse nurodytos grynojo pelno rodiklio reikšmės, priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos sritį „Parama smulkiesiems ūkio subjektų bendradarbiavimui“ neatitinka Ekonominio
--	--	--

		gyvybingumo nustatymo taisyklėse nurodytų abiejų grynojo pelningumo ir skolos rodiklių reikšmių kartu pirmaisiais projekto kontrolės metais.	taisyklėse nurodytų abiejų grynojo pelningumo ir skolos rodiklių reikšmių kartu pirmaisiais projekto kontrolės metais, taikomas paramos susigrąžinimas 100 proc. nuo paramos sumos.	
2.	Nepasiekti projekto priežiūros rodikliai, kurie vertinami ir įgyvendinus projektą (vertinant galutinę ataskaitą) ir kontrolės laikotarpiu / kiekvienais metais po įgyvendinto projekto pabaigos	Paramos gavėjas nepasiekia bet kurios paramos paraiškoje (verslo plane) numatyto projekto priežiūros rodiklio	Paramos susigrąžinimas	1. Jei nepasiekiami projekto arba verslo plano (priemonės, pagal kurias įgyvendinamas tik verslo planas) priežiūros rodikliai, sankcija skaičiuojama priklausomai nuo nustatytos neatitikties priežiūros rodikliams nuokrypio (planas lyginamas su faktu, t. y. paramos paraiškoje ir (arba) verslo plane numatytas pasiekti rodiklis lyginamas su faktiškai pasiektu): 1.1. kai nuokrypis nuo 30 proc. iki 50 proc. imtinai – 0,5 proc. nuo išmokėtos paramos sumos; 1.2. kai nuokrypis nuo 51 proc. iki 70 proc. imtinai – 10 proc. nuo išmokėtos paramos sumos; 1.3. kai nuokrypis nuo 71 proc. iki 85 proc. imtinai – 25 proc. nuo išmokėtos paramos sumos; 1.4. kai nuokrypis daugiau kaip 86 proc. – 50 proc. nuo išmokėtos paramos sumos. 2. 1 punkte nurodyta sankcija skiriama atsižvelgiant į metus, kai buvo padarytas pažeidimas: jei projekto priežiūros rodiklis nepasiektas ir (arba) neišlaikytas pirmaisiais projekto arba verslo plano kontrolės metais, skiriama 100 proc. 1 punkte nurodyto dydžio sankcija, jei antraisiais – 80 proc., jei trečiaisiais – 60 proc., jei ketvirtaisiais – 40 proc., jei penktaisiais – 20 proc. 1 punkte nurodyto dydžio sankcija. 3. Jei galutinis mokėjimo prašymas pateiktas iki liepos 1 d., sankcija už projekto priežiūros rodiklių neapsiekimą taikoma už

				kalendorinius metus, einančius po galutinio mokėjimo prašymo pateikimo metų, ir visus kitus metus per projekto kontrolės laikotarpį, o jei galutinis mokėjimo prašymas pateiktas po liepos 2 d., sankcija už projekto priežiūros rodiklių neapsiekimą taikoma už antrus po mokėjimo prašymo pateikimo einančius kalendorinius metus ir visus kitus metus per projekto kontrolės laikotarpį (ši nuostata netaikoma Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos sritims „Parama jaunųjų ūkininkų įsikūrimui“, „Parama smulkiesiems ūkiams“ ir „Parama ekonominės veiklos pradžiai kaimo vietovėse“, „Parama ekonominės veiklos pradžiai kaimo vietovėse“ (kai pagal įgyvendinimo taisyklės verslo planui įgyvendinti yra mokama išmoka) ir projektams, kurių paraiškos pateiktos pagal supaprastintas Įgyvendinimo taisykles).
3.	Nepasiekti ir (arba) neišlaikyti projekto atrankos kriterijai	Paramos gavėjas nepasiekia ir (arba) neišlaiko projekto atrankos kriterijų.	Paramos sumažinimas ir (arba) arba susigrąžinimas nuo skirtos paramos sumos.	Jei Įgyvendinimo taisyklėse nustatyti projektų atrankos kriterijai nepasiekti ir (arba) neišlaikyti iki projekto arba verslo plano įgyvendinimo ir (arba) kontrolės laikotarpio pabaigos, sankcijos dydis apskaičiuojamas tokia tvarka: 1. Nustatomas atrankos balų pokytis pagal formulę: $D = A - P - K$ D – atrankos balų pokytis A – paramos gavėjo surinktų atrankos kriterijų balų skaičius P – pagal kvietimą pereinamas atrankos kriterijų balų skaičius (pagal kvietimą mažiausią atrankos balų skaičių surinkusios paraiškos, kuriai buvo skirta parama, atrankos balų skaičius) K – visų nepasiektų arba neišlaikytų atrankos kriterijų balų skaičius $K = k_1 + k_2 + k_3 + \dots$ k – nepasiekto arba neišlaikyto atrankos kriterijaus balų skaičius 2. Jei $D < 0$: 2.1. Sankcija apskaičiuojama pagal

				formulę procentais nuo paramos sumos: $S = \frac{-D}{P} * 100$ 2.2. Jei nustatoma, kad paramos gavėjas projektų atrankos kriterijų nepasiekia ir (arba) neišlaiko daugiau kaip vieną kartą, už antrą kartą nustatytą pažeidimą sankcija didinama – prie pagal 2.1 papunktį apskaičiuotos sankcijos papildomai pridedama 10 proc. nuo išmokėtos paramos sumos, už trečią – 20 proc., ketvirtą – 30 proc. ir t. t. Tokiu atveju netaikomos Metodikos 8 punkto nuostatos. 3. Jei $D \geq 0$, taikoma 0,5 proc. sankcija nuo skirtos paramos sumos 4. Jei atrankos kriterijus nepasiektas ir (arba) neišlaikytas pirmą kartą antraisiais projekto arba verslo plano kontrolės metais, pagal 2.1 papunktį ir 3 punktą apskaičiuota sankcija mažinama 20 proc., jei trečiaisiais – 40 proc., jei ketvirtaisiais – 60 proc., jei penktaisiais – 80 proc. Jei nustatoma, kad paramos gavėjas projekto atrankos kriterijų nepasiekia ir (arba) neišlaiko daugiau kaip vieną kartą, sankcijos mažinimas netaikomas.“
4.	Pavėluotai pateiktas mokėjimo prašymas	Paramos gavėjas nepateikė mokėjimo prašymo per paramos paraiškoje ir (arba) paramos sutartyje nustatytą terminą	Paramos sumažinimas 0,5 proc. nuo mokėtinų sumų už kiekvieną pavėluotą darbo dieną.	Paramos gavėjui nepateikus mokėjimo prašymo per paramos paraiškoje ir (arba) paramos sutartyje nustatytą terminą, paramos suma mažinama 0,5 proc. nuo mokėtinų sumų už kiekvieną pavėluotą darbo dieną. Pavėluotai teikiami mokėjimo prašymai priimami 60 darbo dienų nuo paramos paraiškoje/paramos sutartyje nustatytos datos, jei įgyvendinimo taisyklėse nėra nustatyto kito termino. Vėliau pateikti mokėjimo prašymai nepriimami.
5.	Nepateiktas mokėjimo prašymas	Paramos gavėjas nepateikia mokėjimo prašymo ar prašymų per 60	Paramos sumažinimas 100 proc. mokėjimo prašymo sumos	1. Jei paramos gavėjas įrodo, kad, nepateikus mokėjimo prašymo, bus pasiekti nustatyti projekto tikslai, taikomas paramos sumažinimas 100

		darbo dienų nuo paramos paraiškoje ir (arba) paramos sutartyje nustatytos datos	arba paramos sumažinimas ir (arba) paramos susigrąžinimas 100 proc. nuo paramos sumos	proc. mokėjimo prašymo sumos. 2. Jei paramos gavėjas neįrodo, kad, nepateikęs mokėjimo prašymo, bus pasiekti nustatyti projekto tikslai, taikomas 100 proc. paramos sumažinimas ir (arba) susigrąžinimas. 3. Taikant sankciją, turi būti atsižvelgiama į paramos gavimo sąlygų nesilaikymo atvejų reikšmingumą, mastą, trukmę ir pasikartojimą, todėl, remiantis 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatos dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos ir dėl išmokų neskyrimo arba atšaukimo sąlygų bei administracinių nuobaudų, taikomų tiesioginėms išmokoms, paramai kaimo plėtrai ir kompleksinei paramai su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2021 m. birželio 23 d. Komisijos deleguotojo reglamentu, (ES) Nr. 2021/1418 35 str. 5 d., gali būti taikoma papildoma sankcija – paramos gavėjui neskiriama parama pagal tą priemonę arba už atitinkamo tipo veiksmus ištisus kalendorinius metus, kuriais nustatyta, kad nesilaikoma reikalavimų, ir kitus kalendorinius metus.
6.	Prašoma paramos suma daugiau kaip 10 proc. viršija paramos gavėjui mokėtiną sumą	Paramos gavėjo prašoma paramos suma daugiau kaip 10 proc. viršija paramos gavėjui mokėtiną sumą	Paramos sumažinimas abiejų sumų (t. y. prašomos paramos sumos ir mokėtinės sumos) skirtumu	Jeigu Agentūra, išnagrinėjusi paramos gavėjo mokėjimo prašymą, nustato, kad jame prašoma paramos suma daugiau kaip 10 proc. viršija paramos gavėjui mokėtiną sumą, nustatytą išnagrinėjus mokėjimo prašymo pagrįstumą, mokėtina paramos suma turi būti sumažinama tų abiejų sumų skirtumu, išskyrus atvejus, kai paramos gavėjas įrodo, kad ne dėl jo kaltės buvo įtraukta reikalavimų neatitinkanti suma.
7.	Gauta parama neviešinama	Paramos gavėjas nevykdo gautos paramos viešinimo	Paramos sumažinimas (projekto arba verslo plano įgyvendinimo	1. Jei pažeidimas nustatomas projekto arba verslo plano (priemonės, pagal kurias įgyvendinamas tik verslo planas) įgyvendinimo laikotarpiu (pateikus

			laikotarpiu) 1 proc. nuo skirtos paramos sumos arba paramos susigrąžinimas (projekto arba verslo plano kontrolės laikotarpiu) 0,5 proc. nuo išmokėtos paramos sumos	1. mokėjimo prašymą), mokėjimo prašymas nekompensuojamas tol, kol nebus įgyvendintos viešinimo priemonės, nustatytos Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Viešinimo taisyklės). Jei per Agentūros nustatytą laikotarpį viešinimo priemonės neįgyvendinamos, taikoma 1 proc. paramos sumažinimo sankcija nuo skirtos paramos sumos, pakartotinai prašant įgyvendinti Viešinimo taisyklėse nustatytas viešinimo priemones. 2. Jei pažeidimas nustatomas projekto arba verslo plano (priemonėms, pagal kurias įgyvendinamas tik verslo planas) kontrolės laikotarpiu, taikoma 0,5 proc. paramos susigrąžinimo sankcija nuo išmokėtos paramos sumos ir pakartotinai prašoma įgyvendinti Viešinimo taisyklėse nustatytas viešinimo priemones.
8.	Reikiamos ir (arba) prašomos informacijos dokumentų neteikimas	Paramos gavėjas ir (arba) partneris nepateikia Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“	Paramos sumažinimas arba paramos susigrąžinimas nuo paramos sumos	1. Jei paramos gavėjui neišmokėta paramos suma – mokėjimo prašyme nurodytos išlaidos nekompensuojamos tol, kol nebus pateikti Administravimo ir (arba) Įgyvendinimo taisyklėse ir (arba) paramos sutartyje nurodyti dokumentai ar informacija, ir paramos gavėjui ir (arba) partneriui siunčiamas raštas, įpareigojant per 20 darbo dienų pateikti dokumentus ar informaciją. Jei per šį terminą dokumentai ar informacija nepateikiami, paramos suma mažinama 0,5 proc. nuo paramos sumos už kiekvieną pavėluotą darbo dieną. Jei nurodyti dokumentai ar informacija nepateikiami per 60 darbo dienų, parama mažinama 100 proc. nuo paramos sumos. 2. Jei paramos gavėjui išmokėta

		(toliau – Administravimo taisyklės) ir (arba) Įgyvendinimo taisyklėse ir (arba) paramos sutartyje nurodytų dokumentų ar informacijos (išskyrus atvejus, kai paramos gavėjas Agentūrai neteikia galutinės projekto įgyvendinimo ataskaitos, užbaigto projekto metinės ataskaitos, kaip yra numatyta Įgyvendinimo taisyklėse). Jei paramos gavėjas ir (arba) partneris per 10 d. d. nepraneša apie draudžiamąjį įvykį, susijusį su už paramos lėšas įsigytu turtu. Jei paramos gavėjas ir (arba) partneris nepraneša apie bet kurių duomenų, nurodytų paramos paraiškoje ir (arba) paramos sutartyje, pasikeitimus, taip pat apie savo rekvizitų pasikeitimus, įskaitant susijusių įmonių ir (arba) partnerinių įmonių atsiradimą.		paramos suma – taikomas 0,5 proc. paramos susigrąžinimas nuo išmokėtos paramos sumos ir paramos gavėjas ir (arba) partneris įpareigojamas pateikti informaciją ar dokumentus iš naujo. 3. Jei nustatoma, kad pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, ir (arba) partneris, norėdami gauti paramą, nepateikė būtinos informacijos paramai gauti, parama sumažinama ir (arba) parama susigrąžinama 100 proc. ir taikoma papildoma sankcija – neskiriama parama pagal tą priemonę arba už atitinkamo tipo veiksmus ištisus kalendorinius metus, kuriais nustatyta, kad nesilaikoma reikalavimų, ir kitus kalendorinius metus, remiantis reglamento Nr. 640/2014 35 str. 6 d.
9.	Projekto arba verslo plano įgyvendinimo ir (arba) kontrolės laikotarpiu pakeistas remiamos veiklos pobūdis, tikslai ar įgyvendinimo sąlygos, kai tokie	Paramos gavėjas ir (arba) partneris projekto arba verslo plano įgyvendinimo ir (arba) kontrolės laikotarpiu pakeičia remiamos veiklos pobūdį, tikslus ar įgyvendinimo sąlygas, kai tokie	Paramos sumažinimas ir (arba) paramos susigrąžinimas 100 proc. nuo paramos sumos / proporcingai laikotarpiui, kuriuo reikalavimai	1. Jei paramos gavėjas ir (arba) partneris pakeičia remiamos veiklos pobūdį, tikslus ar įgyvendinimo sąlygas, kai tokie veiksmai pakenkia pradiniam projekto tikslams; nutraukia projekte numatytą veiklą ar perkelia veiklą už Programos įgyvendinimo teritorijos ribų; parduoda ar kitaip perleidžia, perduoda (nuoma, panauda ir kt.)

veiksmai pakenkiantys pradiniam projektui tikslams; nutraukta projekto numatyta veikla ar ji perkelta už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos (toliau – Programa) įgyvendinimo teritorijos ribų; pardutas ar kitaip perleistas, pardutas (nuoma, panauda ir kt.) turtas, įsigytas iš paramos lėšų.	veiksmai pakenkiantys pradiniam projektui tikslams; nutraukta projekto numatyta veikla (jei projektas arba verslo plano kontrolės laikotarpiu gamybinė veikla (prekių ar paslaugų kūrimas) nutraukiama dėl netyčinio bankroto, sankcija netaikoma), ar ją perkelti už Programos (Lietuvos Respublikos) teritorijos ribų (jei paramos gavėjas nepriskiriamas prie smulkiojo ar vidutinio verslo subjektų arba jei Žemės ūkio fondo kaimo plėtrai įnašas mokamas kaip valstybės pagalba, sankcija už gamybinės veiklos perkėlimą už ES ribų taikoma 10 metų nuo galutinio mokėjimo); parduda ar kitaip perleidžia, perduoda (nuoma, panauda ir kt.) turtą, įsigytą iš paramos lėšų.	nebuvo įvykdyti, skirtos paramos už parduotą ar kitaip perleistą paramos lėšomis įsigytą turtą dalies susigrąžinimas proporcingai laikotarpiui, kuriuo reikalavimai nebuvo įvykdyti, išmokėtos paramos sumos susigrąžinimas	visą turtą, įsigytą iš paramos lėšų: 1.1. projekto arba verslo plano įgyvendinimo laikotarpiu – taikomas paramos sumažinimas ir (arba) paramos susigrąžinimas 100 proc. nuo paramos sumos; 1.2. projekto arba verslo plano kontrolės laikotarpiu, taikomas proporcingai laikotarpiui, kuriuo reikalavimai nebuvo įvykdyti, išmokėtos paramos sumos susigrąžinimas (sankcija skaičiuojama pagal tai, kiek per visą kontrolės laikotarpį nebuvo vykdomi įsipareigojimai kalendorinėmis dienomis). Jei projekto arba verslo plano kontrolės laikotarpiu gamybinė veikla (prekių ar paslaugų kūrimas) nutraukiama dėl netyčinio bankroto, sankcija netaikoma. Jei paramos gavėjas nepriskiriamas prie smulkiojo ar vidutinio verslo subjektų arba jei Žemės ūkio fondo kaimo plėtrai įnašas mokamas kaip valstybės pagalba, sankcija už gamybinės veiklos (prekių ar paslaugų kūrimas) perkėlimą už ES ribų taikoma 10 metų nuo galutinio mokėjimo. 2. Jei paramos gavėjas ir (arba) partneris parduoda ar kitaip perleidžia, perduoda (nuoma, panauda ir kt.) dalį turto, įsigyto iš paramos lėšų: 2.1. projekto arba verslo plano įgyvendinimo laikotarpiu – taikomas skirtos paramos už parduotą ar kitaip perleistą turtą dalies susigrąžinimas, jei paramos gavėjas ir (arba) partneris įrodo, kad su likusiu turtu bus pasiekti numatyti projekto tikslai arba kad projekto tikslai yra jau pasiekti. Jei paramos gavėjas ir (arba) partneris neįrodo, kad su likusiu turtu bus pasiekti numatyti projekto tikslai arba kad projekto tikslai yra jau pasiekti, taikomas paramos sumažinimas ir (arba) paramos susigrąžinimas 100 proc. nuo paramos sumos; 2.2. projekto arba verslo plano
---	---	---	--

				kontrolės laikotarpiu – taikomas proporcingai laikotarpiui, kuriuo reikalavimai nebuvo įvykdyti, skirtos paramos už parduotą ar kitaip perleistą turtą dalies susigrąžinimas (sankcija skaičiuojama pagal tai, kiek per visą kontrolės laikotarpį nebuvo vykdomi įsipareigojimai kalendorinėmis dienomis), jei paramos gavėjas ir (arba) partneris įrodo, kad su likusiu turtu bus pasiekti numatyti projekto tikslai arba kad projekto tikslai yra jau pasiekti. Jei paramos gavėjas ir (arba) partneris neįrodo, kad su likusiu turtu bus pasiekti numatyti projekto tikslai arba kad projekto tikslai yra jau pasiekti, taikomas proporcingai laikotarpiui, kuriuo reikalavimai nebuvo įvykdyti, išmokėtos paramos sumos susigrąžinimas.
10.	Įkeistas turtas, kuriam įsigyti buvo suteikta parama, kai Įgyvendinimo taisyklės to neleidžia/nenumato, arba negavus Agentūros sutikimo	Paramos gavėjas projekto įgyvendinimo, verslo plano įgyvendinimo ir (arba) kontrolės laikotarpiu įkeičia turtą, kuriam įsigyti buvo suteikta parama, kai Įgyvendinimo taisyklės to neleidžia/nenumato arba paramos gavėjas projekto arba verslo plano kontrolės laikotarpiu be rašytinio Agentūros sutikimo įkeičia turtą, kuriam įsigyti buvo suteikta parama, kai Įgyvendinimo taisyklės leidžia tai daryti.	Paramos sumažinimas ir (arba) susigrąžinimas nuo paramos konkrečiai investicijai.	1. Jei paramos gavėjas ir (arba) partneris įkeičia už paramos lėšas įgytą turtą, kai pagal Įgyvendinimo taisyklės tokio turto įkeitimas galimas gavus Agentūros sutikimą ir Agentūra sutikimą būtų davusi, bet tokio sutikimo paramos gavėjas ir (arba) partneris neprašė – taikoma 0,5 proc. sankcija nuo paramos konkrečiai investicijai. 2. Jei paramos gavėjas ir (arba) partneris įkeičia už paramos lėšas įgytą turtą, kai tokio turto įkeitimas pagal Įgyvendinimo taisyklės galimas gavus Agentūros sutikimą, bet tokio sutikimo paramos gavėjas ir (arba) partneris nustatyta tvarka nebūtų gavęs ir neprašė arba prašė ir gavo neigiamą atsakymą – taikoma 10 proc. sankcija nuo paramos konkrečiai investicijai (jei įkeitimas nedaro neigiamos įtakos projekto veiklos tikslams bei uždaviniams), kitu atveju – taikoma 100 proc. sankcija nuo paramos konkrečiai investicijai. 3. Jei paramos gavėjas ir (arba) partneris įkeičia už paramos lėšas įgytą turtą, kai Įgyvendinimo taisyklės to neleidžia/nenumato,

				taikoma 25 proc. sankcija nuo paramos konkrečiai investicijai (jei įkeitimas nedaro neigiamos įtakos projekto veiklos tikslams bei uždaviniams), kitu atveju – taikoma 100 proc. sankcija nuo paramos konkrečiai investicijai.
11.	Pastatų, statinių ir (arba) patalpų nuomos, panaudos ar kito teisėto naudojimosi jais sutartis neįregistruota Nekilnojamojo turto registre, jei toks reikalavimas nustatytas Įgyvendinimo taisyklėse	Jeigu pastatai, statiniai, patalpos, į kuriuos investuojama ir (arba) kuriuose numatyta vykdyti projektą, nepriklauso nuosavybės teise ir yra nuomojami ar kitaip jais naudojamasi, o pastatų, statinių ir (arba) patalpų nuomos, panaudos ar kito teisėto naudojimosi jais sutartis neįregistruota Nekilnojamojo turto registre	Paramos sumažinimas ir (arba) susigrąžinimas 0,5 proc. nuo paramos konkrečiai investicijai	Pažeidimas nustatomas, kai projekto įgyvendinimo bei kontrolės laikotarpiu, po projekto patikros vietoje ar kitaip paaiškėjus, kad patalpų nuomos, panaudos ar kito teisėto naudojimosi jais sutartis neįregistruota Nekilnojamojo turto registre. Visais atvejais vertinama, ar yra užtikrintas teisėtas naudojimas šiais pastatais. Nustačius pažeidimą, siunčiamas raštas, įpareigojant paramos gavėją per 30 darbo dienų sutartį įregistruoti Nekilnojamojo turto registre ir apie tai informuoti Agentūrą. Jei per šį terminą sutartis neįregistruojama Nekilnojamojo turto registre, taikoma sankcija ir pakartotinai siunčiamas raštas, įpareigojant paramos gavėją per 30 darbo dienų sutartį įregistruoti Nekilnojamojo turto registre. Sankcija taikoma ir įpareigojimas paramos gavėjui siunčiamas tol, kol sutartis nebus įregistruota.
12.	Projekto arba verslo plano įgyvendinimo ir (arba) kontrolės laikotarpio pakeistai projekto įgyvendinimo vieta	Paramos gavėjas ir (arba) partneris pakeitė projekto įgyvendinimo vietą, kai Įgyvendinimo taisyklės to nenumato arba be rašytinio Agentūros sutikimo pakeitė projekto įgyvendinimo vietą, kai Įgyvendinimo taisyklės leidžia tai daryti	Paramos sumažinimas ir (arba) susigrąžinimas nuo paramos sumos	1. Jei paramos gavėjas ir (arba) partneris pakeitė projekto įgyvendinimo vietą, kai projekto vietos pakeitimas pagal Įgyvendinimo taisyklės galimas gavus Agentūros sutikimą, bet tokio sutikimo paramos gavėjas ir (arba) partneris neprašė – taikomas paramos sumažinimas ir (arba) paramos susigrąžinimas 10 proc. nuo paramos sumos. 2. Jei paramos gavėjas ir (arba) partneris pakeitė projekto įgyvendinimo vietą, kai Įgyvendinimo taisyklės to nenumato, taikomas paramos sumažinimas ir (arba) paramos susigrąžinimas 25 proc. nuo paramos sumos, išskyrus atvejus, nurodytus 3 ir 4 punktuose. 3. Jei projekto įgyvendinimo vietos

				pakeitimas neatitinka tinkamumo gauti paramą sąlygų ir reikalavimų, taikomas paramos sumažinimas ir (arba) susigrąžinimas 100 proc. nuo paramos sumos; 4. Jei projekto įgyvendinimo vietos pakeitimas susijęs su ūkio ar valdos perleidimu ir (arba) savininkų pasikeitimu, taikomas paramos sumažinimas ir (arba) susigrąžinimas 100 proc. nuo paramos sumos.
13.	Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, ir (arba) partneris nesudaro sąlygų ir neleidžia asmenims, turintiems teisę taisyti, atlikti patikrų vietoje ir (arba) patikrinti, kaip vykdoma veikla po paramos suteikimo	Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas ir (arba) partneris nesudaro sąlygų ir neleidžia asmenims, turintiems teisę taisyti, atlikti patikrų vietoje ir (arba) patikrinti, kaip vykdoma veikla po paramos suteikimo	Paramos neskirimas arba paramos sumažinimas ir (arba) susigrąžinimas 100 proc. nuo paramos sumos	1. Kai pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, ir (arba) partneris nesudaro sąlygų atlikti patikros per 14 kalendorinių dienų terminą nuo įspėjamojo registruoto laiško, kuriuo prašoma sudaryti sąlygas patikrai atlikti, gavimo, parama neskiriama arba susigrąžinama visa išmokėta paramos suma, t. y. taikoma 100 proc. sankcija. 2. Taikant sankciją turi būti atsižvelgiama į paramos gavimo sąlygų nesilaikymo atvejų reikšmingumą, mastą, trukmę ir pasikartojimą, todėl, remiantis reglamento Nr. 640/2014 35 str. 5 d., gali būti taikoma papildoma sankcija – paramos gavėjui ir (arba) partneriui neskiriama parama pagal tą priemonę arba už atitinkamo tipo veiksmus ištisus kalendorinius metus, kuriais nustatyta, kad nesilaikoma reikalavimų, ir kitus kalendorinius metus.
14.	Paramos gavėjas ir (arba) partneris nevykdo įsipareigojimų, susijusių su dokumentų saugojimu	Paramos gavėjas ir (arba) partneris pažeidžia norminiuose teisės aktuose ar paraiškoje/paramos sutartyje nustatytą dokumentų saugojimo tvarką	Paramos sumažinimas ir (arba) paramos susigrąžinimas 0,5 proc. nuo paramos sumos	Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktų nustatyta tvarka paramos gavėjas ir (arba) partneris turi fiksuoti visas ūkines ir kitas operacijas, susijusias su projekto vykdymu, ir saugoti su šiomis operacijomis bei su projekto įgyvendinimu susijusius visus dokumentus ne trumpiau kaip 10 metų nuo paramos sutarties pasirašymo dienos, vadovaudamasis Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodykle, patvirtinta Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. V-100 „Dėl Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodyklės

				patvirtinimo“. Jei patikros vietoje metu nustatoma, kad paramos gavėjas nesilaiko vienos ar kelių dokumentų saugojimo tvarkos nuostatų: 1. Dokumentai nėra išsaugomi tokį terminą, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 19 straipsnyje, kuriame nurodoma, kad, patvirtinus finansines ataskaitas, apskaitos dokumentai ir apskaitos registrai saugomi laikantis Archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytų dokumentų saugojimo terminų; 2. Dokumentai nėra išsaugomi tokį terminą, kaip nustatyta teisės aktuose, reglamentuojančiuose projektų įgyvendinimą, ar paramos paraiškoje / sutartyje. 3. Neužtikrina, kad turimi elektroniniai ir kiti dokumentai, prie kurių prieinama tik specialios įrangos priemonėmis, išliktų autentiški, patikimi ir prieinami visą jų saugojimo laiką, jei paramos gavėjas tai gali užtikrinti.
15.	Įsipareigojimų, susijusių su turto draudimu, nevykdymas (turto draudimo fakto nepagrindimas)	Paramos gavėjas ir (arba) partneris visiškai ar iš dalies nevykdo paramos sutarties sąlygų ar paramos paraiškoje, įgyvendinimo taisyklėse nurodytų įsipareigojimų, susijusių su turto, kuriam įsigyti ar sukurti buvo suteikta parama, draudimu (nepateikia visų susijusių dokumentų, nepagrindžia turto draudimo fakto ir kt.)	Paramos sumažinimas ir (arba) paramos susigražinimas nuo pradinės pripažinto tinkamu finansuoti kiekvieno atskirai neapdrausto turto vertės (pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“ veiklos srities „Parama investicijoms į finansuoti mažos	Sankcija už neapdraustą turtą, kuriam įsigyti ar sukurti suteikta parama, taikoma nuo mokėjimo prašymo, kuriuo prašoma paramos kompensuoti įsigytą ar sukurtą turtą, pateikimo dienos. Taikomi tokie sankcijų dydžiai, kai turtas yra neapdraustas: 1. Nuo 30 iki 120 kalendorinių dienų – 0,5 proc. (nuo pradinės pripažinto tinkamo finansuoti neapdrausto turto vertės); 2. Nuo 121 iki 240 kalendorinių dienų – 1 proc. (nuo pradinės pripažinto tinkamo finansuoti neapdrausto turto vertės); 3. Nuo 241 iki 365 kalendorinių dienų – 2 proc. (nuo pradinės pripažinto tinkamo finansuoti neapdrausto turto vertės); 4. Daugiau kaip 366 kalendorinės dienos – sankcijos dydis yra 4 proc. (nuo pradinės pripažinto tinkamo finansuoti neapdrausto turto vertės). Pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–

			apimties infrastruktūrą“ veiklą „Asbestinių stogų dangos keitimas“, sankcija taikoma nuo mokėtinės/išmokėtos paramos sumos)	2020 metų programos priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“ veiklos srities „Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūrą“ veiklą „Asbestinių stogų dangos keitimas“, sankcija taikoma nuo mokėtinės / išmokėtos paramos sumos.“
16.	Paramos gavėjas ir (arba) partneris projekto arba verslo plano įgyvendinimo laikotarpiu nustojo vykdyti projektą, negali visiškai pasiekti nustatytų projekto uždavinių, tikslų (išskyrus netyčinio bankroto atvejį)	Paramos gavėjas ir (arba) partneris projekto arba verslo plano įgyvendinimo laikotarpiu nustojo vykdyti projektą, negali visiškai pasiekti nustatytų projekto uždavinių, tikslų (išskyrus netyčinio bankroto atvejį)	Paramos sumažinimas ir (arba) susigražinimas 100 proc. nuo paramos sumos	Taikant sankciją turi būti atsižvelgiama į paramos gavimo sąlygų nesilaikymo atvejų reikšmingumą, mastą, trukmę ir pasikartojimą, todėl, remiantis reglamento Nr. 640/2014 35 str. 5 d., gali būti taikoma papildoma sankcija – paramos gavėjui ir (arba) partneriui neskiriama parama pagal tą priemonę arba už atitinkamo tipo veiksmus ištisus kalendorinius metus, kuriais nustatyta, kad nesilaikoma reikalavimų, ir kitus kalendorinius metus.
17.	Paramos gavėjas ir (arba) nepradeda vykdyti projekto per paramos skyrimo naudojimo sąlygose nustatytą, su Agentūra suderintą terminą arba nesilaiko nustatyto, su Agentūra suderinto projekto įgyvendinimo grafiko, kai taikoma (išskyrus, kai pavėluotai pateikiamas mokėjimo prašymas)	Paramos gavėjas ir (arba) partneris nepradeda vykdyti projekto per paramos skyrimo naudojimo sąlygose nustatytą, su Agentūra suderintą terminą arba nesilaiko nustatyto projekto įgyvendinimo grafiko (išskyrus, kai pavėluotai pateikiamas mokėjimo prašymas)	Paramos sumažinimas ir (arba) susigražinimas nuo paramos sumos.	1. Paramos gavėjui ir (arba) partneriui nepradėjus vykdyti projekto per paramos skyrimo ir naudojimo sąlygose nustatytą, su Agentūra suderintą terminą, taikytina sankcija – 100 proc. paramos sumažinimas nuo paramos sumos. 2. Paramos gavėjui ir (arba) partneriui nesilaikant projekto įgyvendinimo grafiko taikytina sankcija – 0,5 proc. paramos sumažinimas ir (arba) susigražinimas nuo paramos sumos. 3. Taikant sankciją turi būti atsižvelgiama į paramos gavimo sąlygų nesilaikymo atvejų reikšmingumą, mastą, trukmę ir pasikartojimą, todėl, remiantis reglamento Nr. 640/2014 35 str. 5 d., gali būti taikoma papildoma sankcija – paramos gavėjui ir (arba) partneriui neskiriama parama pagal tą priemonę arba už atitinkamo tipo veiksmus ištisus kalendorinius metus, kuriais nustatyta, kad nesilaikoma reikalavimų, ir kitus kalendorinius metus. 4. Numatytos sankcijos taikomos tik

				atlikus patikrą projekto įgyvendinimo vietoje ir įsitikinus, kad paramos gavėjas ir (arba) partneris nepradėjo vykdyti projekto arba nesilaiko projekto įgyvendinimo grafiko.
18.	Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, ir (arba) partneris, teikdamas paramos paraišką, mokėjimo prašymą, kasmetinį prašymą, projekto ataskaitą ar kitus dokumentus, sąmoningai pateikia neteisingą informaciją arba sąmoningai nuslepia informaciją, turinčią reikšmės sprendimo suteikti paramą ir (arba) išmokėti paramos lėšas priėmimui arba tinkamai paramos paraiškos ir projekto kontrolei vykdyti	Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, ir (arba) partneris, teikdamas paramos paraišką, mokėjimo prašymą, kasmetinį prašymą, projekto ataskaitą ar kitus dokumentus, sąmoningai pateikia neteisingą informaciją arba sąmoningai nuslepia informaciją, turinčią reikšmės sprendimo suteikti paramą ir (arba) išmokėti paramos lėšas priėmimui arba tinkamai paramos paraiškos ir projekto kontrolei vykdyti	Paramos neskylimas arba paramos sumažinimas ir (arba) susigrąžinimas 100 proc. nuo paramos sumos	Taikant sankciją, pareiškėjui, paramos gavėjui arba partneriui taikoma ir papildoma sankcija – neskiriama parama pagal tą priemonę arba už atitinkamo tipo veiksmus ištikus kalendorinius metus, kuriais nustatyta, kad nesilaikoma reikalavimų, ir kitus kalendorinius metus, remiantis reglamento Nr. 640/2014 35 str. 6 d.

19.	Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, ir (arba) partneris nesudaro finansinių ataskaitų arba kompetentinga institucija nustato, kad pareiškėjas ir (arba) partneris (arba) paramos gavėjas, ir (arba) partneris nesilaiko reikalavimo (įsipareigojimo) tvarkyti buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus	Kai projekto įgyvendinimo ar kontrolės laikotarpiu nustatoma, kad pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, ir (arba) partneris nesudaro finansinių ataskaitų arba kompetentinga institucija nustato, kad pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, ir (arba) partneris nesilaiko reikalavimo (įsipareigojimo) tvarkyti buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus	Paramos sumažinimas ir (arba) susigrąžinimas nuo paramos sumos	1. Jei pareiškėjui ir (arba) paramos gavėjui nėra išmokėta parama, taikoma 0,5 proc. paramos sumažinimo sankcija nuo skirtos paramos sumos. 2. Jei paramos gavėjui yra išmokėta parama, taikomas paramos susigrąžinimas 10 proc. nuo išmokėtos paramos sumos.
20.	Paramos gavėjas, įgyvendindamas projektą arba verslo planą, dirbtinai sukūrė sąlygas gauti paramą	Kai, vadovaujantis ES teisės aktais ir (arba) Dirbtinai sukurtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. 3D-889 „Dėl Dirbtinai sukurtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikos patvirtinimo“ (kai pagal Įgyvendinimo taisyklės ji taikoma) projekto arba verslo plano įgyvendinimo ir (arba) kontrolės laikotarpiu nustatoma, kad paramos gavėjas dirbtinai sukūrė sąlygas gauti paramą	Paramos sumažinimas ir (arba) paramos susigrąžinimas 100 proc. nuo paramos sumos	Taikant sankciją turi būti išsižvelgiama į paramos gavimo sąlygų nesilaikymo atvejų reikšmingumą, mastą, trukmę ir pasikartojimą, todėl, remiantis Reglamento Nr. 640/2014 35 str. 5 d., gali būti taikoma papildoma sankcija – paramos gavėjui ir (arba) partneriui neskiriama parama pagal tą priemonę arba už atitinkamo tipo veiksmus ištikus kalendorinius metus, kuriais nustatyta, kad nesilaikoma reikalavimų, ir kitus kalendorinius metus.

21.	Paramos gavėjas Agentūrai neteikia galutinės projekto įgyvendinimo ataskaitos, užbaigto projekto metinės ataskaitos, kaip yra numatyta Įgyvendinimo taisyklėse		Paramos susigrąžinimas 0,5 proc. nuo išmokėtos paramos sumos	Paramos gavėjui nepateikus galutinės projekto įgyvendinimo ataskaitos, užbaigto projekto metinės ataskaitos, išsiunčiamas priminimas ir, jei paramos gavėjas per priminime nustatytą terminą nepateikia minėtų ataskaitų, taikoma sankcija.
22.	Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas pirkimo dokumentų nederino su Agentūra arba VVG (vietos projektų atveju) iki pirkimo procedūrų pradžios, kai toks reikalavimas yra nustatytas Įgyvendinimo taisyklėse / Administravimo taisyklėse		Paramos sumažinimas 0,5 proc. nuo investicijų, dėl kurių vykdomas pirkimas, vertės	
23.	Paramos gavėjas įsigijo investiciją už kainą, viršijančią vidutinę rinkos kainą.	Kai investicija įsigyta už kainą, viršijančią vidutinę rinkos kainą	Mokėtinios paramos sumažinimas arba išmokėtos paramos susigrąžinimas kainos, viršijančios vidutinę rinkos kainą, skirtumu	Nustačius, kad investicija yra įsigyta už kainą, viršijančią vidutinę rinkos kainą, paramos suma sumažinama arba susigrąžinama kainos, viršijančios vidutinę rinkos kainą, skirtumu.
24.	Paramos gavėjas ir (arba) partneris yra bankrutuojantis arba likviduojamas projekto įgyvendinimo metu		Paramos sumažinimas ir (arba) paramos susigrąžinimas 100 proc. nuo paramos sumos	Sankcija taikoma tuo atveju, kai paramos gavėjas (bankroto administratorius) nesutinka tęsti projekte numatytos veiklos arba jeigu įsipareigojimai nėra perimami, išskyrus tuos atvejus, kai yra netyčinis bankrotas.
25.	Paramos gavėjas ir (arba) partneris, vykdydamas projektą, suteikia kitam asmeniui įgaliojimą jo vardu vykdyti projekte nurodytą veiklą, kai tai draudžiama Įgyvendinimo	Kai nustatoma, kad paramos gavėjas ir (arba) partneris, vykdydamas projektą, suteikia kitam asmeniui įgaliojimą vykdyti veiklą, kai tai draudžiama Įgyvendinimo	Paramos sumažinimas ir (arba) paramos susigrąžinimas nuo paramos sumos	Skiriama sankcija proporcingai laikotarpiui, kuriuo pats paramos gavėjas ir (arba) partneris nevykdė projekte nurodytos veiklos, o buvo suteikęs įgaliojimą (kai tai draudžiama Įgyvendinimo taisyklės). Jei įgaliojimas yra tik vienkartiniam konkrečiam veiksmui atlikti, sankcija netaikoma.

	taisyklėse	taisyklėse		
26.	Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, ir (arba) partneris, vykdydamas projektą, nesumažina veiksmų, kad išvengtų jo ir ES interesų konflikto		Paramos neskyrimas arba paramos sumažinimas ir (arba) paramos susigrąžinimas 100 proc. nuo paramos sumos	Interesų konfliktas apibrėžtas 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 (OL 2012 L 298, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. spalio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) 1929/2015 (OL L 286, 2015 10 30, p. 1), 57 straipsnyje.
27.	Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, ir (arba) partneris, vykdydamas projektą, padarė kitų Lietuvos Respublikos ir (arba) ES teisės aktų pažeidimų	Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas, ir (arba) partneris, vykdydamas projektą, pažeidė kitus, nei šioje lentelėje nurodyti, Lietuvos Respublikos ir (arba) ES teisės aktų reikalavimus, kiek jie yra susiję su projekto įgyvendinimu	Sankcijos dydis priklauso nuo nustatyto pažeidimo reikšmingumo, masto, trukmės ir pasikartojimo	Nustačiusi tokius pažeidimus, Agentūra taiko sankcijas savo numatyta ir patvirtinta tvarka, atsižvelgdama į pažeidimo reikšmingumą, mastą, trukmę ir pasikartojimą. Šis punktas netaikomas, nustatant sankcijas už pirkimų vykdymo tvarkos pažeidimus, taip pat tais atvejais, kai sankcijos dydis yra nustatytas Įgyvendinimo taisyklėse.

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-301](#), 2015-04-21, paskelbta TAR 2015-04-21, i. k. 2015-06081

Nr. [3D-559](#), 2016-09-28, paskelbta TAR 2016-09-28, i. k. 2016-24155

Nr. [3D-141](#), 2018-03-08, paskelbta TAR 2018-03-09, i. k. 2018-03759

Nr. [3D-248](#), 2023-04-12, paskelbta TAR 2023-04-12, i. k. 2023-07017

SANKCIJŲ DYDŽIAI, KAI PIRKIMAS ATLIEKAMAS PAGAL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMĄ

1. Kreipimosi į tiekėjus, skelbimo apie pirkimą ir pirkimo objekto apibūdinimo pažeidimai:

Nr.	Pažeidimas	Pažeidimo turinys	Rekomenduojamas sankcijos dydis
1	2	3	4
1.1.	Skelbimo apie pirkimą nepaskelbimas	Pirkimas pradėtas nesilaikant Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme (toliau – Viešųjų pirkimų įstatymas), Mažos vertės pirkimų tvarkos apraše (toliau – Aprašas) ar perkančiosios organizacijos supaprastintų pirkimų taisyklėse (toliau – Supaprastintų pirkimų taisyklės) numatytų skelbimo apie pirkimą reikalavimų, įskaitant skaidrumo principo pažeidimus (pvz., sudaromos sąlygos laimėti pirkimą konkrečiam tiekėjui, susijusiam asmeniui), išskyrus 1.2 papunktyje nurodytus atvejus.	100 proc. dydžio sankcija.
1.2.	Kreipimosi į tiekėjus reikalavimų nesilaikymas/interesų konfliktas	Apklausiami tiekėjai, kurių vykdoma veikla nesusijusi su pirkimo objektu, pirkimas įvykdytas nesilaikant kreipimosi į tiekėjus procedūrų, įskaitant skaidrumo ir lygiateisiškumo principų pažeidimus, sudaromos sąlygos laimėti pirkimą konkrečiam, susijusiam asmeniui (pvz.: sudaroma sutartis su giminytės ryšiais susijusiu asmeniu ir šie ryšiai patvirtinami atsakingų institucijų, sudaroma sutartis su įmone, kurios turimų akcijų kiekis leidžia daryti įtaką pareiškėjui, paramos gavėjui, įmonės priimamiems sprendimams, apklausiami skirtingų įmonių, kuriose dirba tie patys asmenys arba kurios yra įsteigtos to paties asmens, atstovai, nesieliama vienodai su visais tiekėjais, nepateikiama visa būtina informacija). <i>Pastaba. Sankcija netaikoma, jei yra gauti ne mažiau kaip trys pasiūlymai, atitinkantys visus reikalavimus, ir sutartis sudaroma su nesusijusiu tiekėju, pateikusiu visus reikalavimus atitinkantį pasiūlymą.</i>	100 proc. dydžio sankcija.

1.3.	Papildomi darbai, paslaugos ar prekės perkami nevykdant Viešųjų pirkimų įstatymo/Aprašo/Supaprastintų pirkimų taisyklių nustatytų pirkimo procedūrų	Pagrindinė pirkimo sutartis sudaryta laikantis Viešųjų pirkimų įstatymo/Aprašo/Supaprastintų pirkimų taisyklių, tačiau vėliau sudaryta viena ar daugiau papildomų sutarčių/susitarimų (nepriklausomai nuo to, ar tai buvo įforminta raštu) nesilaikant Viešųjų pirkimų įstatymo/Aprašo/Supaprastintų pirkimų taisyklių nuostatų, reguliuojančių papildomų darbų, paslaugų ar prekių pirkimų vykdymą ir jeigu bendra sutarčių, sudarytų dėl papildomų darbų arba paslaugų, vertė viršija 50 proc. pradinės pirkimo sutarties vertės;	100 proc. dydžio sankcija. Jeigu bendra sutarčių, sudarytų dėl papildomų darbų, paslaugų ar prekių vertė neviršija 50 proc. pradinės pirkimo sutarties vertės, taikoma 25 proc. dydžio sankcija.
1.4.	Dirbtinai suskaidomos prekių, paslaugų ar darbų viešojo pirkimo sutartys	Dirbtinai suskaidomas planuojamas pirkimas siekiant išvengti tinkamo pirkimo būdo parinkimo pagal Viešųjų pirkimų įstatymą/Aprašą/Supaprastintų pirkimų taisykles. Perkamos panašios prekės/paslaugos/darbai, tačiau siekiant išvengti griežtesnio ar tarptautinio pirkimo ribos atliekami keli pirkimai taikant supaprastintą tvarką.	100 proc. dydžio sankcija.
1.5.	Nesilaikoma pasiūlymų priėmimo terminų ar paraiškų dalyvauti pirkimo procedūroje priėmimo terminų	Nustatomi trumpesni pasiūlymų/paraiškų dalyvauti pirkimo procedūroje priėmimo terminai, nei reikalaujama Viešųjų pirkimų įstatyme/Apraše/Supaprastintų pirkimų taisyklėse.	25 proc. dydžio sankcija, jeigu terminas sutrumpinamas 50–100 proc. 10 proc. dydžio sankcija, jeigu laikotarpis sutrumpinamas mažiau nei 50, bet daugiau nei 30 proc. 5 proc. dydžio sankcija, jeigu laikotarpis sutrumpinamas 30 – 1 proc.
1.6.	Nepaskelbiama apie pasiūlymų pateikimo/paraiškų dalyvauti pirkimo procedūroje pateikimo termino pratęsimą	Pasiūlymų pateikimo terminai (arba paraiškų dalyvauti pirkimo procedūroje pateikimo terminai) buvo pratęsti ir apie tai nepaskelbta pagal atitinkamas taisykles.	10 proc. dydžio sankcija.

1.7.	Pirkimo dokumentuose nurodyti ne visi kvalifikaciniai reikalavimai ir (ar) pirkimo sutarties pasirašymo sąlygos arba jie netiksliai apibrėžti	Pirkimo procedūra įvykdyta laikantis paskelbimo reikalavimų, nurodytų Viešųjų pirkimų įstatyme/Apraše/Supaprastintų pirkimų taisyklėse, bet pirkimo dokumentuose nurodyti ne visi privalomi kvalifikaciniai reikalavimai/pašalinimo pagrindai ir (ar) pirkimo sutarties pasirašymo sąlygos arba jie netiksliai apibrėžti, arba pirkimo procedūros metu pritaikyti kvalifikaciniai reikalavimai/pašalinimo pagrindai ir (arba) pirkimo sutarties pasirašymo sąlygos, neatitinkantys tų, kuriuos perkančioji organizacija nurodė pirkimo dokumentuose.	25 proc. dydžio sankcija. 5 proc. dydžio sankcija, jei pakeistos ne esminės (esminės – kaina, objektas, terminai, apmokėjimo tvarka) sutarties pasirašymo sąlygos.
1.8.	Neteisėtų kvalifikacinių ir (arba) pirkimo sutarties pasirašymo kriterijų taikymas vykdant pirkimo procedūrą	Pirkimas buvo įvykdytas taikant neteisėtus kriterijus (t. y. tiekėjai negali dalyvauti pirkimo procedūrose dėl neteisėtų apribojimų, nustatytų pirkimo dokumentuose (pvz., neproporcingas pirkimo objektui kvalifikacinis reikalavimas ir t. t.)) arba šių kriterijų nustatymas buvo klaidingas ir (ar) diskriminuojantis.	25 proc. dydžio sankcija.
1.9.	Diskriminacinė techninė specifikacija	Nustatomi per daug specifiniai techniniai standartai ar reikalavimai, todėl neužtikrinamos vienodos sąlygos visiems pirkimo dalyviams arba sukuriamos nepateisinamos kliūtys, trukdančios konkurencijai.	25 proc. dydžio sankcija. 5 proc. dydžio sankcija, jeigu gautas daugiau nei 1 pasiūlymas.
1.10.	Nepakankamai apibrėžtas pirkimo objektas	Skelbime arba pirkimo sąlygose pateiktas perkamo objekto aprašymas yra nepakankamai tikslus, kad tiekėjai galėtų nustatyti perkamą objektą ar perkančioji organizacija galėtų sudaryti pirkimo sutartį.	10 proc. dydžio sankcija.

2. Tiekėjų kvalifikacijos/pasiūlymų vertinimo pažeidimai

Nr.	Pažeidimas	Pažeidimo turinys	Rekomenduojamas sankcijos dydis
2.1.	Neleistinos derybos pirkimo procedūros metu	Pirkimas buvo vykdomas atviros arba ribotos procedūros būdu, bet perkančioji organizacija derėjosi su dalyviais, išskyrus atvejus, kai diskusijos vyko išskirtinai dėl pateiktų pasiūlymų paaiškinimo arba patikslinimo, arba perkančiosios organizacijos įpareigojimų paaiškinimo.	5 proc. dydžio sankcija.
2.2.	Netinkamas tiekėjų kvalifikacijos vertinimas	Kvalifikacijos vertinimo kriterijai buvo pakeisti jau po vokų plėšimo procedūros, siekiant palengvinti reikalavimus tiekėjams, kad jų kvalifikacija būtų pripažinta tinkama, arba siekiant pašalinti tam tikrus tiekėjus. Taip pat, kai tiekėjų kvalifikacija vertinama aplaidžiai, neskaidriai ir pirkimo laimėtoju paskelbiamas kvalifikacinių reikalavimų neatitinkantis tiekėjas (t. y. nepakankamai patikrinta tiekėjo kvalifikacija).	25 proc. dydžio sankcija. 10 proc. dydžio sankcija, jei nustatoma bent viena iš žemiau paminėtų lengvinančių aplinkybių, arba 5 proc. dydžio sankcija, jei nustatomos ne mažiau

			kaip 2 iš žemiau paminėtų lengvinančių aplinkybių: • jei pasiūlymus dalyvauti pirkimo procedūroje pateikė daugiau nei vienas tiekėjas; • jei vykusioje pirkimo procedūroje pirkimo laimėtoju nebūtų nustatytas kitas tiekėjas; • jei buvo įgyvendintas racionalaus lėšų panaudojimo principas.
2.3.	Netinkamas tiekėjų pasiūlymų vertinimas	Vykdamas pirkimo procedūras bei vertinant tiekėjo (-ų) pasiūlymus nesilaikyti Viešųjų pirkimų įstatymo/Aprašo/Supaprastintų pirkimų taisyklių nustatytų procedūrų/reikalavimų (pvz., pirkimo dokumentų reikalavimų neatitinkantis pasiūlymas pripažintas atitinkančiu pirkimo dokumentų reikalavimus, prašyta pateikti papildomus dokumentus, dėl kurių pirkimo dokumentų reikalavimų neatitinkantis pasiūlymas tampa juos atitinkančiu, perkančioji organizacija taiko lengvatines sąlygas vienam iš kandidatų, skirtingai traktuoja vienodas situacijas vieno iš tiekėjų naudai, taisoma pasiūlyme pateikta informacija, pakeičiamas pasiūlymas, taikant ekonominio naudingumo kriterijų neatmetamas pasiūlymas, kuriame su techniniais duomenimis pateikiama kaina, nesilaikyti derybų tvarkos ir pan.).	-25 proc. dydžio sankcija. 10 proc. dydžio sankcija, kai nustatomos ne mažiau kaip 2 iš žemiau paminėtų aplinkybių, arba 5 proc. dydžio sankcija, jei nustatomos ne mažiau kaip 3 iš žemiau paminėtų lengvinančių aplinkybių: • jei pasiūlymas turėjo būti atmestas tik dėl pasiūlymo formos užpildymo trūkumų; • jei pasiūlymus dalyvauti pirkimo procedūroje pateikė daugiau nei vienas tiekėjas; • jei tiekėjo pasiūlymas turėjo būti atmestas, bet tiekėjas atitiko kvalifikacijos reikalavimus; • jei vykusioje pirkimo procedūroje pirkimo laimėtoju nebūtų nustatytas kitas tiekėjas; • jei buvo įgyvendintas racionalaus lėšų panaudojimo principas.

2.4.	Netinkamas tiekėjų kainų vertinimas	Vertinant tiekėjo (-ų) nustatytą kainą (-as) nesilaikyta Viešųjų pirkimų įstatymo/Aprašo/Supaprastintų pirkimų taisyklių nustatytų procedūrų/reikalavimų (pvz., neprašyta pagrįsti neįprastai mažos kainos,	25 proc. dydžio sankcija.
2.5.	Informavimo apie pirkimo procedūros rezultatus trūkumai ir (ar) atidėjimo termino	Pirkimas įvykdytas laikantis teisės aktų nuostatų, tačiau tiekėjas (-ai) neinformuotas (-i) apie pirkimo procedūros rezultatus, sudarytą sutartį, netaikytas atidėjimo terminas, Viešųjų pirkimų tarnyba neinformuota apie sutarties sudarymą ir pan.	5 proc. dydžio sankcija.
2.6.	Nesilaikyta tiekėjų pretenzijų nagrinėjimo procedūrų	Nesilaikyta Viešųjų pirkimų įstatymo/Aprašo/Supaprastintų pirkimų taisyklių nustatytų procedūrų nagrinėjant pretenzijas (pvz., neišnagrinėta laiku, tiekėjai neinformuoti apie pretenzijos išnagrinėjimą, nepratęstos pirkimo procedūros datos ir pan.)	5 proc. dydžio sankcija.
2.7.	Interesų konfliktas	Kai kompetentinga teisminė arba administracinė institucija nustato interesų konfliktą, susijusį su pareiškėju, paramos lėšų gavėju arba perkančiąja organizacija arba kaip perkama iš susijusių įmonių, kai pasiūlymą pateikusias įmonės vadovas ar kitas atsakingas už pirkimą asmuo yra suinteresuotas neteisėtai pasipelninti, todėl pasiūlo padidintą kainą ir pan.	100 proc. dydžio sankcija.
2.8.	Pasirašyta viešojo pirkimo sutartis neatitinka pirkimo dokumentų/tiekėjo pasiūlymo	Į pasirašytą viešojo pirkimo sutartį perkeltos ne visos pirkimo dokumentų sutartinės nuostatos ir (ar) tiekėjo pasiūlymo duomenys ir (arba) pakeisti pirkimo sąlygose/tiekėjo pasiūlyme pateikti duomenys ir nepateiktas susitarimas dėl viešojo pirkimo sutarties sąlygų atitaisymo. Sankcija taikoma tiek rašytiniams sutarties pakeitimams, tiek <i>de facto</i> atliktiems sutarties pakeitimams. Jeigu pažeidimas susijęs tik su konkrečia pirkimo objekto dalimi, sankcija taikoma tik tai pirkimo objekto daliai. <i>Pastaba. Sankcija netaikoma, jei buvo sumažinta perkamo objekto apimtis, proporcingai sumažinant sutarties vertę, nors tokios galimybės nebuvo numatyta sutartyje arba kai pakeitimu pabloginama laimėjusio tiekėjo padėtis kitų tiekėjų atžvilgiu. Sankcija taip pat netaikoma, jeigu pirkimo sutartis buvo pasirašyta su tiekėju, kurio neatitinkantis pirkimo dokumentų reikalavimų pasiūlymas buvo pripažintas laimėtoju ir už tai taikoma sankcija pagal šio Metodikos priedo lentelės 2.3 punktį.</i>	25 proc. dydžio sankcija.

3. Sutarties vykdymo pažeidimai:

Nr.	Pažeidimas	Pažeidimo turinys	Rekomenduojamas sankcijos dydis
-----	------------	-------------------	---------------------------------

3.1.	Pasirašyta viešojo pirkimo sutartis pakeista nesilaikant nustatytų reikalavimų	Nesilaikyta Viešųjų pirkimų įstatyme bei Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymuose ir (ar) viešojo pirkimo sutartyje nustatytų būtinų sąlygų keičiant viešųjų pirkimų sutartį/negautas Viešųjų pirkimų tarnybos sutikimas keisti sutartį. Tais atvejais, kai Viešųjų pirkimų tarnybos sutikimo nereikalaujama, po sutarties pasirašymo pakeistos esminės sutarties sąlygos: kaina, prekių/paslaugų/darbų pobūdis, užbaigimo terminas, mokėjimo sąlygos ir naudojamos medžiagos. <i>Pastaba. Sankcija taikoma tiek rašytiniams sutarties pakeitimams, tiek de facto atliktiems sutarties pakeitimams. Jeigu pirkimas buvo skaidytas į dalis, dėl kurių buvo sudaromos atskiros sutartys, ir pažeidimas susijęs tik su konkrečia pirkimo objekto dalimi, sankcija taikoma tik dėl tos konkrečios dalies. Jeigu sutarties pakeitimu yra pabloginama tiekėjo padėtis, sankcijos netaikomos.</i>	Jei buvo pakeistos esminės pirkimo sutarties sąlygos, taikoma 25 proc. dydžio sankcija. Jeigu sutarties vertė pakeista ne daugiau kaip 10 proc., taikomos sankcijos dydis lygus du kartus už pažeidimo vertę didesnei sumai. Jeigu sutarties įvykdymo terminas pratęsiamas ne daugiau kaip 10 kalendorinių dienų perkant prekes ir paslaugas, o perkant darbus – ne daugiau kaip 30 kalendorinių dienų, taikomos sankcijos dydis apskaičiuojamas sutarties vertę dalinant iš sutarčiai įvykdyti skirtų kalendorinių dienų skaičiaus, o gautą dalmenį padauginant iš dienų, kuriomis pakeistas sutarties įvykdymo terminas, skaičiaus. Šiuo būdu apskaičiuojama sankcija negali viršyti 25 proc. sutarties vertės.
3.2.	Viešojo pirkimo sutartyje apibrėžto perkamo objekto apimties sumažinimas	Pirkimas įvykdytas laikantis Viešųjų pirkimų įstatymo/Aprašo/Supaprastintų pirkimo taisyklių, tačiau vėliau buvo sumažinta perkamo objekto apimtis, proporcingai nesumažinus sutarties vertės. (Sankcija taikoma ir tais atvejais, kai sutaupyta suma skiriama kitoms projekto tikslus atitinkančioms investicijoms atlikti). <i>Pastaba. Sankcija netaikoma, jei buvo sumažinta perkamo objekto apimtis, proporcingai sumažinant sutarties vertę, nors tokios galimybės nebuvo numatyta sutartyje.</i>	Nekompensuojama 100 proc. perkamo objekto dalies, kurios buvo atsisakyta, vertės, taip pat taikoma 25 proc. dydžio sankcija, jei atsisakytos objekto dalies vertė sudaro daugiau kaip 25 proc. visos pirkimo objekto vertės.

Papildyta priedu:

Nr. [3D-126](#), 2020-02-25, paskelbta TAR 2020-02-25, i. k. 2020-04017

Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus
įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020
metų programos priemones taikymo metodikos
3 priedas

SANKCIJŲ DYDŽIAI, KAI PIRKIMAS ATLIEKAMAS PAGAL PIRKIMŲ TAISYKLES

1. Kreipimosi į tiekėjus, skelbimo apie pirkimą ir pirkimo objekto apibūdinimo pažeidimai:

Nr.	Pažeidimas	Pažeidimo turinys	Rekomenduojamas sankcijos dydis
1	2	3	4
1.1.	Kompetentingoms institucijoms pateikus nustatytus faktus apie vieno iš pirkimo taisyklėse įtvirtintų principų (lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo, skaidrumo) nesilaikymą pirkimo procedūros metu	Pirkimo procedūros atliktos fiktyviai, nesilaikant skaidrumo bei kitų Pirkimo taisyklėse įtvirtintų principų (jeigu pažeidimas nėra nurodytas šiame priede).	100 proc. dydžio sankcija.
1.2.	Kreipimosi į tiekėjus reikalavimų nesilaikymas/interesuotojų konfliktas (netaikoma	Apklausiamei tiekėjai, kurių vykdoma veikla nesusijusi su pirkimo objektu, pirkimas įvykdytas nesilaikant kreipimosi į tiekėjus procedūrų, įskaitant skaidrumo ir lygiateisiškumo principų pažeidimus, sudaromos sąlygos laimėti pirkimą konkrečiam, susijusiam asmeniui (pvz.: sudaroma sutartis su giminystės ryšiais	100 proc. dydžio sankcija.

	pirkimams, kai paraiška pateikta nuo 2017-03-31)	susijusiu asmeniu, sudaroma sutartis su įmone, kurios turimų akcijų kiekis (50+1) leidžia daryti įtaką pareiškėjui, paramos gavėjui, įmonės priimamiems sprendimams, apklausiami skirtingų įmonių, kuriose dirba tie patys asmenys, galintys daryti įtaką pirkimui, arba kurios yra įsteigtos to paties asmens, atstovai, nesieliama vienodai su visais tiekėjais, nepateikiama visa būtina informacija). <i>Pastaba. Sankcija netaikoma, jei yra gauti ne mažiau kaip trys tinkami pasiūlymai, atitinkantys visus teisės aktų reikalavimus, ir sutartis sudaroma su nesusijusiu tiekėju, pateikusių visus pirkimo dokumentuose nustatytus reikalavimus atitinkantį pasiūlymą.</i>	
1.3.	Skelbimo apie pirkimą nepaskelbimas	Skelbimas apie pirkimą nepaskelbiamas.	100 proc. dydžio sankcija.
1.4.	Netinkamas skelbimo apie pirkimą paskelbimas	Skelbimas apie pirkimą paskelbiamas netinkamomis priemonėmis, pvz., netinkamame laikraštyje.	50 proc. dydžio sankcija jei buvo pateiktas 1 pasiūlymas. 25 proc. dydžio sankcija jei buvo pateikta ne mažiau 3 pasiūlymų.
1.5.	Papildomi darbai, paslaugos ar prekės perkami nevykdant Pirkimų taisyklėse nustatytų pirkimo procedūrų	Pagrindinė pirkimo sutartis sudaryta įvykdžius tinkamas pirkimo procedūras, tačiau vėliau sudaryta viena ar daugiau papildomų sutarčių (nepriklausomai nuo to, ar jos buvo įformintos raštu) pirkimams pagal paramos sutartį nesilaikant pirkimų procedūrų.	100 proc. dydžio sankcija. Jeigu bendra sutarčių, sudarytų dėl papildomų darbų, paslaugų ar prekių vertė neviršija 50 proc. pagrindinės pirkimo sutarties vertės, taikoma 25 proc. dydžio sankcija. Sankcija taikoma papildomos sutarties

			vertei.
1.6.	Dirbtinai suskaidomos prekių, paslaugų ar darbų pirkimo sutartys	Dirbtinai suskaidomas planuojamas pirkimas siekiant išvengti tinkamo pirkimo būdo parinkimo pagal Pirkimų taisykles. Vietoje vieno pirkimo atlikti keli pirkimai, netaikant jiems Pirkimų taisyklėse nustatyto pirkimo būdo. <i>Pastaba. Sankcija netaikoma, kai investicijos įsigytos žemesne nei rinkos kaina ir/arba jei papildomos sutarties vertė neviršija 30 proc. pagrindinės sutarties vertės.</i>	100 proc. dydžio sankcija.
1.7.	Nesilaikoma pasiūlymų dalyvauti pirkimo procedūrose priėmimo terminų ar dalyvauti pirkimo procedūrose priėmimo terminų	Nustatomi trumpesni pasiūlymų pateikimo dalyvauti pirkimo procedūrose priėmimo/vokų atplėšimo terminai, nei reikalaujama Pirkimų taisyklėse (1 priedo 11 punktas).	25 proc. dydžio sankcija, jeigu terminas sutrumpinamas 50–100 proc. 10 proc. dydžio sankcija, jeigu laikotarpis sutrumpinamas mažiau nei 50, bet daugiau nei 30 proc. 5 proc. dydžio sankcija, jeigu laikotarpis sutrumpinamas 30–100 proc.
1.8.	Nepranešama apie pasiūlymų pateikimo termino pratęsimą	Pasiūlymų pateikimo terminai buvo pratęsti ir apie tai nepranešta pagal teisės aktų reikalavimus.	5 proc. dydžio sankcija.
1.9.	Pirkimo dokumentuose nurodyti nepagrįsti ir/ar neproporcingi ir/ar diskriminaciniai kvalifikaciniai reikalavimai arba	Pirkimo dokumentuose nurodyti nepagrįsti ir/ar neproporcingi pirkimo objektui ir/ar diskriminaciniai kvalifikaciniai reikalavimai arba šie reikalavimai netiksliai apibrėžti, arba pirkimo procedūros metu pritaikyti kvalifikaciniai reikalavimai, neatitinkantys nurodytų pirkimo dokumentuose.	25 proc. dydžio sankcija. 5 proc. dydžio sankcija, jei gautas daugiau nei 1 kvalifikacinius reikalavimus atitinkantis pasiūlymas.

	jie netiksliai apibrėžti		
1.10.	Diskriminacinė techninė specifikacija	Nustatomi per daug specifiniai techniniai standartai ar reikalavimai, todėl neužtikrinamos vienodos sąlygos visiems pirkimo dalyviams arba sukuriamos nepateisinamos kliūtys, trukdančios konkurencijai. (Išskyrus atvejus perkamos prekės ar paslaugos turi būti suderinamos su jau turimomis).	25 proc. dydžio sankcija. 5 proc. dydžio sankcija, jeigu gautas daugiau nei 1 techninės specifikacijos reikalavimus atitinkantis pasiūlymas.
1.11.	Nepakankamai apibrėžtas pirkimo objektas	Skelbime ir (arba) kvietime teikti pasiūlymus pateiktas perkamo objekto aprašymas yra nepakankamai aiškus, kad tiekėjai galėtų nustatyti perkamą objektą ar projekto vykdytojas galėtų sudaryti pirkimo sutartį.	10 proc. dydžio sankcija. 5 proc. dydžio sankcija, jeigu gautas daugiau nei 1 konkurencingas pasiūlymas.

2. Tiekėjų kvalifikacijos/pasiūlymų vertinimo pažeidimai

Nr.	Pažeidimas	Pažeidimo turinys	Rekomenduojamas sankcijos dydis
2.1.	Netinkamas tiekėjų kvalifikacijos vertinimas	Kvalifikacijos vertinimo kriterijai buvo pakeisti jau po vokų plėšimo procedūros, siekiant palengvinti reikalavimus tiekėjams, kad jų kvalifikacija būtų pripažinta tinkama, arba siekiant pašalinti tam tikrus tiekėjus. Taip pat, kai tiekėjams nustatyti minimalūs kvalifikacijos reikalavimai vertinami aplaidžiai, neskaidriai ir pirkimo laimėtoju paskelbiamas kvalifikacinių reikalavimų neatitinkantis tiekėjas (t. y. nepakankamai patikrinta tiekėjo kvalifikacija) ar kai atitikimas kvalifikaciniams reikalavimams iš visų netikrinamas.	25 proc. dydžio sankcija. 10 proc. dydžio sankcija, jei nustatoma bent viena iš žemiau paminėtų lengvinančių aplinkybių, arba 5 proc. dydžio sankcija, jei nustatomos ne mažiau kaip 2 iš žemiau paminėtų lengvinančių aplinkybių: • jei pasiūlymus dalyvauti pirkimo procedūroje pateikė daugiau nei vienas tiekėjas;

			• jei vykusioje pirkimo procedūroje pirkimo laimėtoju nebūtų nustatytas kitas tiekėjas; • jei buvo įgyvendintas racionalaus lėšų panaudojimo principas.
2.2.	Netinkamas tiekėjų pasiūlymų vertinimas	Vertinant tiekėjo (-ų) pasiūlymus nesilaikyta Pirkimų taisyklių nustatytų procedūrų /reikalavimų (pvz., pirkimo dokumentų reikalavimų neatitinkantis pasiūlymas pripažintas atitinkančiu pirkimo dokumentų reikalavimus, pareiškėjas, paramos gavėjas taiko lengvatines sąlygas vienam iš tiekėjų, skirtingai traktuoja vienodas situacijas vieno iš tiekėjų naudai, leidžia pakeisti pasiūlymą, taikant ekonominio naudingumo kriterijų neatmetamas pasiūlymas, kuriame su techniniais duomenimis pateikiama kaina, nesilaikyta derybų tvarkos ir pan.).	25 proc. dydžio sankcija. 10 proc. dydžio sankcija, kai nustatomos ne mažiau kaip 2 iš žemiau paminėtų lengvinančių aplinkybių, arba 5 proc. dydžio sankcija, jei nustatomos ne mažiau kaip 3 iš žemiau paminėtų lengvinančių aplinkybių: • jei pasiūlymas turėjo būti atmestas tik dėl pasiūlymo formos užpildymo techninio pobūdžio trūkumų; • jei tiekėjo pasiūlymas turėjo būti atmestas, bet tiekėjas atitiko kvalifikacijos reikalavimus; • jei vykusioje pirkimo procedūroje pirkimo laimėtoju nebūtų nustatytas kitas tiekėjas; • jei buvo įgyvendintas racionalaus lėšų panaudojimo principas.

2.3.	Informavimo apie pirkimo procedūros rezultatus trūkumai ir (ar) atidėjimo termino nesilaikymas	Pirkime dalyvavęs (-ę) tiekėjas (-ai) neinformuotas (-i) apie pirkimo procedūros rezultatus, sudarytą sutartį, netaikytas atidėjimo terminas, jei pasiūlymą pateikia daugiau nei vienas tiekėjas ir pan. <i>Pastaba. Sankcija netaikoma, jei pirkimo procedūros vykdymo metu dėl šių veiksmų nebuvo gauta pretenzijų.</i>	5 proc. dydžio sankcija.
2.4.	Nesilaikyta tiekėjų pretenzijų nagrinėjimo procedūrų	Nesilaikyta Pirkimų taisyklių nustatytų procedūrų nagrinėjant pretenzijas. <i>Pastaba. Sankcija netaikoma, kai pažeidimas susijęs išskirtinai su terminų laikymusi.</i>	5 proc. dydžio sankcija.
2.5.	Pasirašyta pirkimo sutartis neatitinkanti pirkimo dokumentų/tiekėjo pasiūlymo	Į pasirašytą pirkimo sutartį perkeltos ne visos pirkimo dokumentuose numatytos esminės sutartinės sąlygos ir (arba) pakeisti pirkimo sąlygose pateikti duomenys ir nepateiktas susitarimas dėl pirkimo sutarties sąlygų keitimo. Sankcija taikoma tiek rašytiniams sutarties pakeitimams, tiek <i>de facto</i> atliktiems sutarties pakeitimams. Jeigu pažeidimas susijęs tik su konkrečiais pirkimo objekto dalimi, sankcija taikoma tik tai pirkimo objekto daliai. <i>Pastaba. Sankcija netaikoma, jei buvo sumažinta perkamo objekto apimtis, proporcingai sumažinant sutarties vertę, nors tokios galimybės nebuvo numatyta sutartyje, taip pat kai pakeitimu pabloginama laimėjusio tiekėjo padėtis kitų tiekėjų atžvilgiu.</i>	25 proc. dydžio sankcija, jei pakeistos esminės sutarties sąlygos (apmokėjimo sąlygos ir terminai, prekių pristatymo, paslaugų teikimo, darbų atlikimo terminai, pakeista pirkimo objekto techninė specifikacija, kiekiai), siekiant pagerinti sąlygas tiekėjui, lyginant su pirkimo dokumentuose nurodytais reikalavimais, kurie buvo prieinami visiems suinteresuotiems dalyvauti pirkime tiekėjams. 5 proc. sankcija, jei pirkimo dokumentuose nenumatytas, bet pasirašytoje sutartyje nurodytas avansinis mokėjimas, kurio dydis

			neviršija 20 proc. visos sutarties vertės.
2.6.	Ataskaitos apie pirkimo procedūros rezultatus nepateikimas (kaip pirkimas buvo vykdomas per www.nma.lt svetainę)	Pirkimas buvo vykdomas pirkimų sistemoje per www.nma.lt svetainę ir praėjus 30 kalendorinių dienų projekto vykdytojas sistemoje neužpildė ataskaitos apie pirkimo procedūros rezultatus (apie nustatytą laimėtoją arba kitą priežastį, kurios pagrindu pirkimas pasibaigė). <i>Pastaba. Sankcija netaikoma jei praleistas ataskaitos pateikimo terminas.</i>	5 proc. dydžio sankcija.

3. Sutarties vykdymo pažeidimai:

Nr.	Pažeidimas	Pažeidimo turinys	Rekomenduojamas sankcijos dydis
3.1.	Pasirašyta pirkimo sutartis pakeista nesilaikant nustatytų reikalavimų	Nesilaikyta Pirkimų taisyklėse nustatytų būtinų sąlygų keičiant pirkimų sutartį / negautas Agentūros sutikimas (kai jo reikalaujama) keisti sutartį. Po sutarties pasirašymo pakeisti esminiai sutarties elementai: pirkimo kaina, pirkimo objekto, jo tiesioginės paskirties, atitikties Europos Sąjungos standartams, apmokėjimo sąlygos ir terminai, prekių pristatymo, paslaugų teikimo, darbų atlikimo terminai, pakeista pirkimo objekto techninė specifikacija, kiekiai. <i>Pastaba. Sankcija taikoma tiek rašytiniams sutarties pakeitimams, tiek de facto atliktiems sutarties pakeitimams. Jeigu pirkimas buvo skaidytas į dalis, dėl kurių buvo sudaromos atskiros sutartys, ir pažeidimas susijęs tik su konkrečia pirkimo objekto dalimi, sankcija taikoma tik dėl tos konkrečios dalies.</i> <i>Pastaba. Sankcija netaikoma, kai pakeitimu pabloginama tiekėjo padėtis arba nekeičiamos esminės</i>	25 proc. dydžio sankcija, jei pakeistos esminės sąlygos (apmokėjimo sąlygos ir terminai, prekių pristatymo, paslaugų teikimo, darbų atlikimo terminai, pakeista pirkimo objekto techninė specifikacija, kiekiai), siekiant pagerinti sąlygas tiekėjui, lyginant su pasirašytoje sutartyje nurodytais reikalavimais. Jeigu avansas apmokamas iki sutarties pasirašymo dienos,

		sąlygos.. Taip pat, kai sutarties įvykdymo termino pratęsimas nebuvo numatytas sutartyje, tačiau ji pratęsus sumokami delspinigiai, baudos ar pan. Sankcija netaikoma ir tada, kai sutartis pakeista remiantis sutartyje numatyta pakeitimo galimybe, nors prieš pasirašant sutarties pakeitimą Agentūros pritarimas negautas. Taip pat, jei sumokėta avanso suma neviršija 20 proc. sutartyje numatytos avanso sumos.	taikoma 100 proc. dydžio sankcija. Jeigu sutarties vertė padidinta ne daugiau kaip 10 proc., taikomos sankcijos dydis yra du kartus didesnis nei sutarties padidinimo suma Jeigu sutarties įvykdymo terminas pratęsiamas ne daugiau kaip 10 kalendorinių dienų perkant prekes ir paslaugas, o perkant darbus – ne daugiau kaip 30 kalendorinių dienų, taikomos sankcijos dydis apskaičiuojamas sutarties vertę dalinant iš sutarčiai įvykdyti skirtų kalendorinių dienų skaičiaus, o gautą dalmenį padauginant iš kalendorinių dienų, kuriomis pakeistas sutarties įvykdymo terminas, skaičiaus. Šiuo būdu apskaičiuojama sankcija negali viršyti 25 proc. sutarties vertės.
--	--	--	---

3.2.	Pirkimo sutartyje apibrėžto perkamo objekto apimtys sumažinimas	Pirkimas įvykdytas laikantis Pirkimo taisyklių, tačiau vėliau buvo sumažinta perkamo objekto apimtis, proporcingai nesumažinus sutarties vertės. <i>Pastaba. Sankcija netaikoma, jei buvo sumažinta perkamo objekto apimtis, proporcingai sumažinant sutarties vertę, nors tokios galimybės nebuvo numatyta sutartyje.</i>	Nekompensuojama 100 proc. perkamo objekto dalies, kurios buvo atsisakyta, vertės
------	---	---	--

Papildyta priedu:

Nr. [3D-126](#), 2020-02-25, paskelbta TAR 2020-02-25, i. k. 2020-04017

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-301](#), 2015-04-21, paskelbta TAR 2015-04-21, i. k. 2015-06081

Dėl žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymo Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-559](#), 2016-09-28, paskelbta TAR 2016-09-28, i. k. 2016-24155

Dėl žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymo Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-141](#), 2018-03-08, paskelbta TAR 2018-03-09, i. k. 2018-03759

Dėl žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymo Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-909](#), 2018-12-14, paskelbta TAR 2018-12-17, i. k. 2018-20558

Dėl žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymo Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-322](#), 2019-05-24, paskelbta TAR 2019-05-24, i. k. 2019-08294

Dėl žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymo Nr. 3D-929 "Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-126](#), 2020-02-25, paskelbta TAR 2020-02-25, i. k. 2020-04017

Dėl žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymo Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-270](#), 2020-04-07, paskelbta TAR 2020-04-07, i. k. 2020-07228

Dėl žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymo Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-393](#), 2020-05-22, paskelbta TAR 2020-05-22, i. k. 2020-10969

Dėl žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymo Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-248](#), 2023-04-12, paskelbta TAR 2023-04-12, i. k. 2023-07017

Dėl žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymo Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo